

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЕКОНОМІКИ

Методичні вказівки

до виконання контрольної роботи

(для студентів заочної форми навчання за напрямком
0501 «Економіка і підприємництво» і слухачів другої
вищої освіти спеціальностей 7.050106 «Облік і аудит»
і 7.050106 «Економіка підприємств»)

ХАРКІВ ХНАМГ 2007

Державне регулювання економіки: Методичні вказівки до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми навчання за напрямком 0501 «Економіка і підприємництво» і слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.050106 «Облік і аудит» і 7.050106 «Економіка підприємств») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. М. Писаревський, Т. А. Пушкар. – Х.: ХНАМГ, 2007. – 12 с.

Укладачі: д.е.н. І. М. Писаревський,
Т. А. Пушкар

Рецензент: к.е.н., доц. І. А. Островський

Рекомендовано кафедрою економіки і управління будівництвом і міським господарством,
протокол № 1 від 27 серпня 2007 р.

Вивчення матеріалу з курсу «Державне регулювання економіки» передбачає проведення студентом самостійної роботи. Вона полягає в опрацюванні наукових літературних джерел з методології, засобів, сфер, об'єктів та інструментарію державного регулювання економіки. Особлива увага приділяється опануванню понятійним апаратом, методиками й методами державного регулювання економіки.

Результати самостійної роботи студент подає у вигляді контрольної роботи. Варіант контрольної роботи обирається згідно з порядковим номером прізвища студента в журналі академічної групи.

Обсяг контрольної роботи – 16-18 сторінок учнівського зошита (12-15 сторінок друкованого тексту (шрифт 14, інтервал - полуторний)).

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ

“ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ”

Варіант 1. Економічна природа державного регулювання економіки **ПЛАН**

Вступ

1. Сутність державного регулювання економіки. Необхідність і практичне значення.
2. Напрямки політики ДРЕ.
3. Значення держави в становленні й регулюванні ринкової економіки.
4. Історичний аспект зародження ДРЕ.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 5, додат. 12, 13, 14.

Варіант 2. Цілі, сфери й принципи ДРЕ **ПЛАН**

Вступ

1. Критерії створення і ознаки системи макроекономічного регулювання.
2. Цілі ДРЕ
3. Сфери ДРЕ
4. Принципи ДРЕ.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, додат. 12, 13, 14.

Варіант 3. Планування соціально-економічного розвитку країни **ПЛАН**

Вступ

1. Наукові основи макроекономічного планування.
2. Методи макроекономічного планування.
3. Принципи макроекономічного планування.

4. Стратегічне планування і програмування соціально-економічного розвитку країни.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 4, 5, додат. 8, 12, 14, 15, 16.

Варіант 4. Функції ДРЕ

ПЛАН

Вступ

1. Базовая форма діяльності уряду.
2. Захист конкуренції і перерозподіл доходів як функція держави.
3. Межі товарного ринку і антимонопольне регулювання.
4. Напрямки і форми впливу держави на економічні процеси.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 5, додат. 1, 12, 13, 14.

Варіант 5. Інструменти ДРЕ

ПЛАН

Вступ

1. Закони и законодавчі акти.
2. Основні функції макроекономічного прогнозування.
3. Методи і моделі макроекономічного прогнозування.
4. Соціально- економічні й науково- технічні програми реалізації економічної політики держави.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 12, 13, 14.

Варіант 6. Розподіл функцій державного регулювання за рівнями управління

ПЛАН

Вступ

1. Державний рівень управління та його функції.
2. Регіональний рівень управління та його функції.
3. Регулювання діяльності підприємства.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, додат. 12, 13 .

Варіант 7. Методи державного регулювання економіки

ПЛАН

Вступ

1. Класифікація методів ДРЕ..
2. Правові й адміністративні методи ДРЕ.
3. Економічні методи регулювання соціально – економічного розвитку.
4. Засоби ДРЕ

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 12, 13.

Варіант 8. Норми і нормативи ДРЕ

ПЛАН

Вступ

1. Системи соціально- економічних норм і нормативів.
2. Основні принципи розрахунка норм и нормативів.
3. Схема визначення основних параметрів нормативного планування соціально- економічного розвитку.
4. Економіко- екологічні норми і нормативи.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, додат. 12, 13 .

Варіант 9. Державне регулювання цін і ціноутворення

ПЛАН

Вступ

1. Основні цілі цінового регулювання.
2. Методи цінового регулювання.
3. Ціни і державного регулювання цін.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, додат. 12, 13, 14.

Варіант 10. Фінансове регулювання економіки

ПЛАН

Вступ

1. Основні принципи фінансово- кредитного регулювання.
2. Основні напрямки фінансового регулювання.
3. Фіскальна політика держави.
4. Державний бюджет – як головний інструмент регулювання економіки.
5. Основні напрямки удосконалення системи оподаткування в Україні.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 4, 5, додат. 4, 10, 12, 14.

Варіант 11 . Кредитно – грошова політика

ПЛАН

Вступ

1. Сутність кредитно – грошового регулювання.
2. Кредитно- грошова система країни.
3. Значення Національного банку України в ДРЕ.
4. Застосування основних кредитно – грошових інструментів в регулюванні економіки.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 4, 5, додат. 4, 10, 12, 14.

Варіант 12. Державне регулювання ринку цінних паперів
ПЛАН.

Вступ

1. Моделі регулювання ринку цінних паперів у світі.
2. Державне регулювання фондового ринку
3. Етапи становлення регулювання фондового ринку в Україні.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3,4, додат. 12, 13.

Варіант 13. Державне регулювання підприємництва
ПЛАН

Вступ

1. Підприємництво як об'єкт державного регулювання.
2. Принципи регуляторної політики держави.
3. Механізми впливу держави на підприємства.
4. Конкурентна політика держави.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 12, 13, 14.

Варіант 14. Державне підприємництво і управління державним сектором економіки
ПЛАН

Вступ

1. Основні функції державного сектора економіки.
2. Світовий досвід державного сектора економіки.
3. Форми державних підприємств.
4. Основні засоби удосконалення управління державним сектором економіки.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 12, 14.

Варіант 15. Державне регулювання структурної перебудови економіки
ПЛАН

Вступ

1. Структурна політика в економіці провідних країн світу.
2. Сутність структурної перебудови. Значення держави.
3. Міжгалузевий баланс виробництва й розподілу продукції.(МГБ)
Значення МГБ в регулюванні структурної перебудови.
4. Основні пріоритети структурної політики України.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5 додат. 12, 13, 14.

Варіант 16. Державне регулювання інвестиційних процесів
ПЛАН.

Вступ

1. Державне регулювання інвестицій у провідних країнах світу.
2. Державна інвестиційна політика і механізми її реалізації.
3. Державне регулювання іноземних інвестицій.
4. Державні інвестиції.
5. Амортизаційна політика держави.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат.3, 5, 12, 13, 14.

Варіант 17. Науково – технічний прогрес і інноваційні процеси
ПЛАН

Вступ

1. Світовий досвід регулювання інноваційних процесів.
2. Державні науково – технічна та інноваційна політика.
3. Науково – технічний та інноваційний потенціал країни.
4. Механізм макроекономічного стимулювання, фінансування і регулювання інноваційних процесів.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, додат. 9, 12, 15, 16.

Варіант 18. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
ПЛАН

Вступ

1. Форми й методи впливу держави на ЗЕД.
2. Цілі й принципи зовнішньоекономічної політики держави.
3. Митне регулювання ЗЕД.
4. Нетарифне регулювання ЗЕД.
5. Платіжний баланс як інструмент державного регулювання ЗЕД.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 1, 2, 3, 14

Варіант 19. Державне регулювання природоохоронної діяльності
ПЛАН

Вступ

1. Сутність природного середовища як об'єкта державного регулювання.
2. Національний рівень державного регулювання охорони природи і природокористування
3. Регіональний рівень охорони природи і природокористування

Висновки

Література: осн. 1, 3, 4, додат. 12, 13.

Варіант 20 .   Соціальна політика держави
ПЛАН

Вступ

1. Світовий досвід регулювання соціальних процесів.
2. Цілі й принципи соціальної політики держави.
3. Державне регулювання ринку праці.
4. Регулювання доходів і споживання.
5. Регулювання якості і рівня життя.
6. Система соціального захисту населення.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 11, 12, 14.

Варіант 21 .   Суспільний сектор економіки
ПЛАН

Вступ

1. Суспільний сектор економіки як складова народногосподарського комплексу.
2. Сутність державної власності.
3. Функції державного сектору економіки.
4. Суспільні товари та блага.
5. Становлення суспільного сектору в Україні..

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 4, 5, додат. 12, 14.

Варіант 22 .   Державне регулювання промислового сектору
ПЛАН

Вступ

1. Склад і структура промислового виробництва.
2. Характеристика засобів державного регулювання розвитку промислового виробництва.
3. Показники промислового виробництва.
4. Державне регулювання якості та конкурентоспроможності продукції.
5. Актуальні проблеми розвитку промислового виробництва в Україні.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, додат. 12, 13, 14.

Варіант 23 .   Державне регулювання агропромислового сектору
держави
ПЛАН

Вступ

1. Складові агропромислового комплексу держави.
2. Цілі й принципи державного регулювання АПК.
3. Державне регулювання земельних відносин.

4. Кадастрова оцінка землі як основа розрахунку рентних платежів і земельного податку.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, додат. 12, 13, 14.

Варіант 24 . Державне регулювання сфери обігу

ПЛАН

Вступ

1. Цілі й принципи державного регулювання торговельно – економічних відносин.
2. Завдання щодо державного регулювання сфери торговельного обігу.
3. методи державного регулювання сфери обігу.

Висновки

[ітература: осн. 1, 2, 3, додат. 12, 13, 14.

Варіант 25 . Економічний суверенітет і економічна безпека

ПЛАН

Вступ

1. Сутність економічного суверенітету держави..
2. Принципи забезпечення економічного суверенітету держави.
3. Економічна безпека як принцип державного регулювання соціально – економічного розвитку .
4. Складові механізму забезпечення економічної безпеки держави.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3,5, додат. 1, 12, 13, 14.

Варіант 26 . Державна регіональна політика

ПЛАН

Вступ

1. Цілі й принципи регіональної політики держави.
2. Механізми реалізації регіональної економічної політики.
3. Державні регіональні програми і прогнози.
4. Місцеві бюджети як фінансова основа реалізації соціально – економічного розвитку регіону..

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3,5, додат. 6, 7, 8, 12.

Варіант 27. Державний бюджет – як інструмент державного регулювання

ПЛАН

Вступ

1. Бюджетний вплив на розвиток економіки.
2. Перерозподільна та стабілізаційна функція державного бюджету.

3. Субсидії та субвенції як інструмент державного регулювання.

Висновки

Література: осн. 1, 2, 3, 5, додат. 4, 10, 14.

**Варіант 28. Завдання державного регулювання капітального
будівництва**

ПЛАН

Вступ

1. Прогнозування потреб у капітальних вкладеннях.
2. Обґрунтування планів будівництва для державних потреб.
3. Державний контракт як засіб державного регулювання капітального будівництва.

Висновки

Література: осн.1, 3, додат. 12, 13, 14, 16.

**Варіант 29. Державне регулювання розвитку житлово – комунального
господарства**

ПЛАН

Вступ

1. Завдання державного регулювання житлово – комунального господарства.
2. Обґрунтування обсягів фінансування установ соціальної сфери.
3. Методи державної підтримки житлового будівництва.

Висновки

Література: осн.1, 3, додат. 12, 13, 14, 16.

Варіант 30. Державні екологічні програми

ПЛАН

Вступ

1. Методика та нормативна база розробки державних екологічних програм.
2. Правове та адміністративне регулювання природоохоронної діяльності.
3. Державні ліміти земле- , водо - , лісокористуванні.
4. Державна екологічна експертиза

Висновки

Література: осн. 1, 3, 4 , додат. 12, 13, 16.

Список літератури

1. Основна

1. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М.Чистов, А.Е.Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – К.,2000.
2. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки. - К., 2001.
3. Л.А. Швайка Державне регулювання економіки: Навч. посібник. – К., Знання, 2006. – 435 с.
4. Д. М. Стеченко Державне регулювання економіки: Навч. посібник. – К., Вікар, 2003. – 262 с.
5. Пушкар Т.А. Государственное регулирование экономики. Конспект лекцій. – Харьков, ХНАГХ, 2006

2. Додаткові джерела

1. Проект концепції (основи державної політики) національної безпеки України.- К., " Зеркало недели" от 18.01.1997
2. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” Харьков, 2002
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996// Галицькі контракти.-1996.-№20
4. Бюджетний кодекс України. – К., 2002.
5. Господарський кодекс України. – К, 2002.
6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України. – К., 1999.
7. Про місцеве самоврядування: Закон України. – К., 1999.
8. Про державне прогнозування і розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України // Урядовий кур’єр. – 2000. – 28 квітня.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України. – К., 2002.
- 10.Василик О. Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. - К., 1997.
- 11.Государственное регулирование экономики и социальный комплекс: Уч. пособие для вузов / Под ред. Т. Г. Морозовой, В. А. Пикулькина. - М., 1997.
- 12.Гриньова В.М., Новикова М.М. Державне регулювання економіки. – Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2004
- 13.Мельник А., Крупка М., Залога З., Державне регулювання економіки: Підручник. – Львів, 1999.
- 14.Мельник А. Ф. Державне регулювання економіки перехідного періоду. Світовий досвід і проблеми України.- Тернопіль, 1995.
- 15.Науменко В., Панасюк Б. Впровадження методів прогнозування і планування в умовах ринкової економіки. – К., 1995.
- 16.Пашута М.Т. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку. – К.: Центр навч. літ-ри, 2005. – 408 с.

3. Методичне забезпечення

17. Методичні вказівки до самостійного вивчення курсу "Державне регулювання економіки". – Харків, ХНАМГ,- 2004

Навчальне видання

Державне регулювання економіки: Методичні вказівки до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми навчання за напрямком 0501 «Економіка і підприємництво» і слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.050106 «Облік і аудит» і 7.050106 «Економіка підприємств»)).

Укладачі: Писаревський Ілля Матвійович,
Пушкар Тетяна Андріївна

Редактор *М. З. Аляб'єв*

План 2007, поз 86 М

Підп. до друку 13.09.2007 р.	Формат 60×84 1/16
Друк на ризографі.	Ум. друк. арк. 0,7
Зам. №	Тираж 300 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 731 від 19.12.2001